

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΡΑΔΟΒΙΖΙΝΩΝ ΑΡΤΑΣ

Διεύθυνση Αιόλου 102, Αθήνα

T.K. 10564

Τηλέφωνα 6944300281 Πρόεδρος

6936742621 Γ. Γραμματέας

email omospondia.radovizinon

@gmail.com

Αθήνα 22 Μαΐου 2022

Αρ. Πρωτ. Εξερχ.: 042/22-5-2022

ΠΡΟΣ

Τα κόμματα του Κοινοβουλίου, Βουλευτές του νομού Άρτας, Περιφέρεια Ηπείρου, Π.Ε. Άρτας, Δήμοι περιοχής Ραδοβιζίων (Γ. Καραϊσκάκη, Ν. Σκουφά, Κεντρικών Τζουμέρκων)

ΘΕΜΑ: Αντιμετώπιση των προβλημάτων των ορεινών Ραδοβιζίων Άρτας

Αξιότιμοι κυρίες / κύριοι,

Σας καλούμε να μας ενημερώσετε για τις θέσεις σας και τις προτάσεις σας σχετικά με την αντιμετώπιση των παρακάτω μεγάλων και διαχρονικών προβλημάτων της ορεινής περιοχής των Ραδοβιζίων Άρτας. Αυτά προέκυψαν μέσα από δημόσιες συζητήσεις, μεταξύ πολιτών και φορέων της περιοχής, τις οποίες διοργάνωσε η Ομοσπονδία Ραδοβιζιτών Άρτας τους προηγούμενους μήνες.

Σας καλούμε επίσης να παραβρεθείτε σε ημερίδα η οποία θα περιλαμβάνει κοινή συνέντευξη τύπου και δημόσια συζήτηση επί αυτών των θεμάτων, ανοιχτή στο κοινό και στα ΜΜΕ, την οποία θα διοργανώσει η Ομοσπονδία μας προς τα τέλη Ιουνίου 2022. Για την κατάλληλη προετοιμασία της ημερίδας, σας παρακαλούμε να μας έχετε απαντήσει εγγράφως σε κάθε ένα από τα εν λόγω θέματα ως τις 15 Ιουνίου. Ως ημερομηνία στόχος για την ημερίδα έχει ορισθεί η Κυριακή 26 Ιουνίου.

Τα μεγάλα και διαχρονικά προβλήματα των Ραδοβιζίων Άρτας έχουν ως εξής:

1. Ερήμωση και εγκατάλειψη των ορεινών χωριών.
2. Ανισότητα στην υποστήριξη του πολίτη από το κράτος. Ανυπαρξία επιλογών.
3. Μακρινά σχολεία: η κύρια αιτία της εγκατάλειψης.
4. Αδυναμία κάλυψης των αναγκών της νεολαίας και της σύγχρονης γυναίκας.
5. Καταστροφικά φαραωνικά έργα ΑΠΕ: Φράγμα Αυλακίου 84MW, Αιολικό ΑΕΤΟΣ 42MW.
6. Έλλειψη υποδομών. Δρόμοι, αρτηρίες, ίντερνετ, τηλεφωνία, διαλυμένα δίκτυα.
7. Έλλειψη υπηρεσιών. Υγεία, τράπεζες, ΚΕΠ, καταστήματα, εμπόριο, γεωπόνοι, κτλ.
8. Μηδενικές θέσεις εργασίας σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.
9. Ανυπαρξία παραγωγικών δραστηριοτήτων πλην πρωτογενή τομέα. Μηδενικός τουρισμός.
10. Δήμευση περιουσιών από Κτηματολόγιο και Δασικούς Χάρτες. Απαξίωση ιδιοκτησιών.

Παρακαλούμε λάβετε υπόψη σας ότι:

- Το κυρίαρχο θέμα και το αντικείμενο αυτής της πρωτοβουλίας είναι η εγκατάλειψη των χωριών μας και η ανισότητα στην κρατική υποστήριξη, στα δικαιώματα και στις επιλογές που έχουν στη ζωή τους οι πολίτες των ορεινών χωριών μας σε σύγκριση με τα αντίστοιχα των πολιτών που διαμένουν σε αστικές περιοχές. Τα χωριά μας σβήνουν και χρειάζονται άμεσες λύσεις, όχι σήμερα αλλά χθες. Σήμερα είναι μαθηματικά βέβαιο ότι σε πολύ λίγα χρόνια σε αυτά τα χωριά δεν θα ζει κανένας μόνιμος κάτοικος.
- Δεν συμπεριλαμβάνονται προς συζήτηση τα υπόλοιπα τεράστια, αναρίθμητα, καθημερινά, τοπικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χωριά μας, ούτε άλλα πάγια και γνωστά αιτήματα. Δεν είναι αυτά στο αντικείμενο της συζήτησης. Οποιοσδήποτε λύσεις-προτάσεις υποβληθούν για αυτά, είναι μεν ευπρόσδεκτες, όμως δεν θα αντισταθμίσουν σε καμία περίπτωση, ούτε θα ικανοποιήσουν επ' ουδενί την ανάγκη επίλυσης των βασικών-καίριων ζητημάτων που σας υποβάλλουμε στο παρόν. Δεν θα τεθούν, δεν θα συζητηθούν.

- Το έγγραφο με τις απαντήσεις των κομμάτων ζητάμε να είναι εστιασμένο αποκλειστικά και μόνο επί των συγκεκριμένων θεμάτων, κατά προτίμηση έως πέντε (5) σελίδων. Η προτεινόμενη δομή των απαντήσεων είναι: (α)Αναγνώριση ή όχι του προβλήματος, (β)Προτάσεις επίλυσης και (γ)Πλάνο και προϋποθέσεις εφαρμογής των λύσεων. Τα έγγραφα με στρατηγικά σχέδια, παραγωγικά μοντέλα, άξονες ανάπτυξης και αόριστα-ευρεία-γενικά κείμενα θα εκληφθούν ως μη αποδεκτά – δεν θα εισαχθούν προς συζήτηση. Δεν αναμένονται και δεν είναι επιθυμητές οι κλασικές αόριστες πολιτικές υποσχέσεις. Αναζητούνται προτάσεις τεκμηριωμένες με σαφήνεια, κοστολογημένες, εφικτές, χρονικά καθορισμένες και με ξεκάθαρη πολιτική τοποθέτηση και δέσμευση.
- Η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α.) σε αυτό τον κύκλο, αφορά κυρίως την συμβολή της στην τεκμηρίωση και στην ανάδειξη των προβλημάτων της περιοχής μας. Οι προτάσεις της Τ.Α. και η εμπειρία της έχουν βαρύνουσα αξία, αλλά, με βάση το υπάρχον νομικό καθεστώς, η Περιφέρεια και οι Δήμοι δεν είναι σε θέση να αλλάξουν οι ίδιοι τη στρατηγική και την πολιτική κατεύθυνση. Κατανοούμε ότι η Τ.Α. δεν κατέχει η ίδια τα εργαλεία που είναι αναγκαία για να επιλυθούν αυτά τα ζητήματα που θέτουμε. Τα εργαλεία αυτά είναι προνόμιο μόνο της Βουλής και των κυβερνήσεων. Αυτός είναι εξάλλου ο λόγος που δεν καλούνται παρατάξεις της Τ.Α., παρά μόνο οι εν ενεργεία φορείς. Οι προτάσεις από την πλευρά της Τ.Α. περιμένουμε ότι θα συμπληρώσουν τις δικές μας (Παράρτημα 4) και ότι θα είναι πιο σωστά δομημένες, εμπειριστατωμένες και τεχνικά εφαρμόσιμες.
- Στόχος μας είναι η σύνθεση πολιτικών επιλογών και όχι η αντιπαράθεση. Τα λάθη δεκαετιών δεν θα λυθούν σε μία ημέρα, όμως, μέσα από αυτή την πρωτοβουλία, είμαστε βέβαιοι ότι είναι εφικτό να υπάρξει κοινά αποδεκτή αντιστροφή των πολιτικών του παρελθόντος, ότι τις επόμενες δεκαετίες θα μπορέσουν να ξαναγεννηθούν τα βουνά μας και ότι θα υπάρξει ισόρροπη ζωή σε όλη την επικράτεια. Η επόμενη μέρα θα θεωρούνταν θετική, πρώτον εάν είχε ως αποτέλεσμα να γίνει για τα Ραδοβίζια μια έκτακτη συνεδρίαση στη Βουλή με ομοφωνία στην εύρεση λύσεων και δεύτερον, εάν υπήρχαν άμεσες ενέργειες και αποφάσεις για να ξεκινήσει έστω και τώρα η αντιστροφή της ερημοποίησης της ορεινής Ελλάδας.
- Πρόθεση της Ομοσπονδίας μας είναι να συσπειρώσουμε κοντά μας όλους όσους συμφωνούν με τα αιτήματά μας και να διεκδικήσουμε το δίκιο μας με κοινό αγώνα και με κάθε νόμιμο τρόπο. Τα θέματα που θέτουμε είναι πρώτα σε καθημερινή βάση στις συζητήσεις σε κάθε σπίτι και καφενείο σε όλα τα Ραδοβίζια εδώ και δεκαετίες. Η Ομοσπονδία ανέλαβε την πρωτοβουλία να οργανώσει τη διεκδίκηση λύσεων για αυτά, χαράζοντας κοινή πορεία και καθορίζοντας κοινές επιλογές.

Συμπληρωματικά στο παρόν, επισυνάπτονται τα εξής παραρτήματα:

Παράρτημα 1: Λίγα λόγια για την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών Άρτας.

Παράρτημα 2: Γεωγραφική, ιστορική και διοικητική θέση των Ραδοβιζίων Άρτας.

Παράρτημα 3: Περιγραφή των μεγάλων και διαχρονικών προβλημάτων.

Παράρτημα 4: Προτάσεις της Ομοσπονδίας Ραδοβιζινών για την ανάκαμψη των ορεινών χωριών.

Παράρτημα 5: Προτεινόμενο πλαίσιο προγραμματισμού της ημερίδας.

Με τιμή,

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Γιώργος Μανιώτης

Νίκος Καραμπίκας

Παράρτημα 1: Λίγα λόγια για την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών Άρτας

Η Ομοσπονδία μας είναι δευτεροβάθμιο μη κερδοσκοπικό σωματείο με έδρα την Αθήνα. Ιδρύθηκε το 1980 για να ενώσει τις φωνές και τους στόχους των πρωτοβάθμιων Αδελφοτήτων και Συλλόγων των απόδημων συγχωριανών μας στην Αθήνα με καταγωγή από τα χωριά των Ραδοβιζίων.

Σκοπός της είναι να προασπίσει τα συμφέροντα της περιοχής μας, να αναδείξει τα προβλήματα των χωριών μας προωθώντας κοινές επιδιώξεις, να συμβάλει στη διάσωση και διάδοση της λαϊκής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς, να συνεργάζεται και να προωθεί τις δράσεις των μελών της με αλληλεγγύη και υποστήριξη πρωτοβουλιών, ενεργειών και στόχων ανάπτυξης και ανάδειξης για κάθε χωριό και για κάθε σύλλογο, να αναπτύσσει συνεργατική – συλλογική αντιμετώπιση των προβλημάτων του τόπου μας και να φροντίζει για τη βελτίωση της σύσφιξης των δεσμών όλων των Ραδοβιζινών με την ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Από την ίδρυσή της, η Ομοσπονδία Ραδοβιζινών είναι μέλος της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος συμμετέχοντας ενεργά στα δρώμενα της Ηπειρώτικης αποδημίας. Η διοίκησή της στηρίζεται σε δεκαπενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με τουλάχιστον ένα μέλος από κάθε χωριό / σύλλογο. Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο συστάθηκε στις 19/12/2021 και απαρτίζεται από τα εξής μέλη:

Μανιώτης Γιώργος	Πρόεδρος
Κουρτέσας Γιώργος	Αντιπρόεδρος
Καραμπίκας Νίκος	Γενικός Γραμματέας
Κραμπής Δημήτρης	Ταμίας
Δήμητσας Ευθύμιος	Γραμματέας Οργανωτικού
Μαργώνης Γιώργος	Έφορος
Χρήστου Γιάννης	Αναπληρωτής Γραμματέας
Καμπέρη Κωνσταντίνα	Δημόσιες Σχέσεις
Τόλης Χρήστος	Μέλος
Καπερώνης Χρήστος	Μέλος
Μπαλατσός Νίκος	Μέλος
Λάιου Άννα	Μέλος
Λαμπράκης Κώστας	Μέλος
Κούγκουλος Δημήτρης	Μέλος
Ζουμπούλη Έφη	Μέλος

Προστάτιδα και οδηγό μας στην Ομοσπονδία έχουμε την Παναγία τη Ροβέλιστα, το Μοναστήρι της Γέννησης της Θεοτόκου στο Βελεντζικό. Εκεί που παλιά κάθε χρόνο έρχονταν μιλιούνια περπατώντας για μέρες από όλα τα χωριά της Άρτας για προσκύνημα και ευλογία κάθε 8 του Σεπτεμβρίου.

Η Ομοσπονδία μας έχει διαδραματίσει στο παρελθόν, και συνεχίζει ως σήμερα να έχει, σημαντικό ρόλο και λόγο στην ανάδειξη των Ραδοβιζίων και στην επίλυση των προβλημάτων όλης της περιοχής. Η προσήλωσή μας σε αυτή την κατεύθυνση ήταν και παραμένει ισχυρή.

Ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, ο ρόλος της Ομοσπονδίας μας γίνεται ακόμη σημαντικότερος καθώς κλονίζονται όλο και πιο πολύ οι κοινωνικοί δεσμοί, ενώ τα Ραδοβίζια βρίσκονται ένα βήμα πιο βαθιά στην αφάνεια και στην εγκατάλειψη. Η αλλοτρίωση της αγνής φύσης που επιδιώκεται με το σχεδιασμό υλοποίησης αισθητικά και περιβαλλοντικά καταστροφικών έργων, τόσο στον Αχελώο όσο και στα Όρη Βάλτου, είναι η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι της αγανάκτησης όλων των Ραδοβιζινών.

Παράρτημα 2: Γεωγραφική, ιστορική και διοικητική θέση των Ραδοβιζίων Άρτας

Τα χωριά μας είναι ορεινά και βρίσκονται στα ανατολικά – νοτιοανατολικά του νομού Άρτας, στην περιοχή που λέγεται Ραδοβίζι ή Ραδοβίζια. Η λέξη έχει σλαβική προέλευση και πιθανόν σημαίνει τόπος ευτυχισμένος, τυχερός, ευλογημένος. Σαν τοπωνύμιο υπάρχει σε κείμενα, τουλάχιστον από το 1490.

Τα Ραδοβίζια ακουμπάνε σε τρεις διαφορετικούς Καλλικρατικούς Δήμους του νομού Άρτας. Χωρίς να αναφέρουμε καθόλου τους οικισμούς, αν και θα έπρεπε καθώς και σημαντικοί είναι αλλά και μεγάλοι, τα χωριά μας είναι τα εξής: Άνω Καλεντίνη, Άνω Πέτρα, Αστροχώρι, Βελεντζικό, Δημαριό, Διάσελο, Διχομοίρι, Ελάτη, Ζυγός, Καστανιά, Κλειδί, Κλειστό, Μαρκινιάδα, Μεγαλόχαρη, Μελάτες, Μεσόπυργος, Μεσούντα, Μηλιανά, Πηγές, Ρετσιανά, Σκουληκαριά, Τετράκωμο, Φωτεινό. Τα περισσότερα από αυτά ανήκουν στο Δήμο Γ. Καραϊσκάκη. Το Κλειστό, η Μαρκινιάδα, οι Μελάτες και το Φωτεινό βρίσκονται στο Κάτω Ραδοβίζι και ανήκουν στο Δήμο Ν. Σκουφά. Η Μεσούντα και το Τετράκωμο θεωρείται ότι ανήκουν στο Άνω Ραδοβίζι ενώ σήμερα διοικητικά, ανήκουν στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων.

Προϊστορικά ευρήματα δείχνουν ότι υπήρχαν πολλοί διάσπαρτοι οικισμοί σε όλη την περιοχή. Στην αρχαιότητα κατοικούνταν από τους Αθαμάνες, με γνωστές πόλεις την Ηράκλεια κοντά στο Δημαριό ή στο Βελεντζικό και την Τετραφυλία κοντά στη Μεγαλόχαρη.

Σημαντική στιγμή στην ιστορία μας έχει το Σέλτσο στις Πηγές, τόπος θυσίας των τελευταίων, κυνηγημένων απ' τον Αλή Πασά, Σουλιωτών που προτίμησαν το θάνατο απ' τη σκλαβιά στις 23 Απριλίου του 1804. Συνολικά 1.200 άτομα. Μια θυσία που ξεχάστηκε απ' τα βιβλία της ιστορίας μας.

Για τη Σκουληκαριά που έβγαλε τόσους ήρωες στην Επανάσταση του 1821 νιώθουμε περήφανοι και, πιο πολύ, επειδή είναι ο τόπος που γεννήθηκε ο Καραϊσκάκης. Τον τιμούμε και τον γιορτάζουμε κάθε χρόνο.

Όπως επίσης κάθε χρόνο γιορτάζουμε στην Παναγία τη Μποτσιώτισσα, στη Μεγαλόχαρη, τη μνήμη των αγώνων των Ραδοβιζιτών απ' το 1854 ως το 1878 για να λευτερωθεί ο τόπος μας και η υπόλοιπη Ελλάδα, όπως κι έγινε τελικά το 1881. Στα Ραδοβίζια, στα Άγραφα και στο Βάλτο γιγαντώθηκαν οι περισσότεροι Έλληνες αγωνιστές του '21. Αγνοί πατριώτες με καθαρή ψυχή, εκεί είχαν τα λημέρια τους, εκεί άναψαν τις φλόγες της επανάστασης, εκεί έχυσαν το αίμα τους για μια πατρίδα ελεύθερη, δίκαιη και ευημερούσα.

Οι αγώνες δεν έλειψαν ποτέ απ' τα Ραδοβίζια. Μετά από τους κατακτητές τη δεκαετία του 1940, σε αυτά τα χωριά ήταν που στήθηκε το κυρίως θέατρο του αντάρτικου και όσων τραγικών κι ανείπωτων ακολούθησαν μεταξύ Ελλήνων. Τότε γκρεμίστηκε και η θρυλική Γέφυρα Κοράκου, το μεγαλύτερο μονότοξο γεφύρι στα Βαλκάνια. Την ανακατασκευή της τη ζητάμε και την περιμένουμε εδώ και χρόνια. Οι υπουργικές υπογραφές που έπεσαν πριν τέσσερα χρόνια για ένα κονδύλι γύρω στα 15 εκατομμύρια ευρώ για να ξαναστηθεί το γεφύρι, παραμένουν στα συρτάρια.

Τα ποτάμια μας, τα ρέματα, τα πέτρινα γεφύρια μας, τα δάση, τα βουνά κι οι εκκλησιές είναι η ταυτότητά μας, ο ίδιος ο πολιτισμός μας, μάρτυρες για τη ζωή, τα έθιμα και την παράδοση στα Ραδοβίζια. Και μέσα σε όλα αυτά που έχουμε στην καρδιά μας, έχουμε σε πολύ ξεχωριστή θέση τον Ασπροπόταμο, τον Αχελώο με την Κοιλιάδα του. Ένα μνημείο της φύσης, ένα σύμβολο για τα Ραδοβίζια, για όλη την Ελλάδα και όχι μόνο. Εκεί, στην καρδιά της Κοιλιάδας του Αχελώου, σχεδιάζεται να υλοποιηθεί ένα νέο καταστροφικό και φαραωνικό υδροηλεκτρικό φράγμα, απαράδεκτο και προσβλητικό για το περιβάλλον, επαίσχυντο και όνειδος για το ανθρώπινο γένος. Σαν Ραδοβιζινοί δεν θα το επιτρέψουμε ποτέ.

Αν ήταν να βρούμε δύο λέξεις για το Ραδοβίζι, αυτές θα ήταν ομορφιά και πόνος. Πόνος για τα βάσανα, τις δυσκολίες και τις προσδοκίες που χάθηκαν από τα βάθη των αιώνων και χάνονται ακόμα και σήμερα, αλλά και ομορφιά για το παρθένο περιβάλλον, τα υπέροχα φυσικά τοπία, τη μεγάλη καρδιά των Ραδοβιζιτών, την ανδρεία, το φιλότιμο, την περηφάνια, την εντιμότητα και τη σπιρτάδα τους. Αυτά λένε και μοιολόγαν τα τραγούδια και τα μοιρολόγια μας κι με αυτά δενόμαστε κι αγαλλιάζει η ψυχή μας.

Παράρτημα 3: Περιγραφή των μεγάλων και διαχρονικών προβλημάτων

1. Ερήμωση και εγκατάλειψη των ορεινών χωριών.

Το θέμα δεν θα αναλυθεί εδώ περαιτέρω. Είναι ζήτημα γνωστό και υπαρκτό για πολλές δεκαετίες. Η παράμετρος την οποία προσθέτουμε, αφορά τη συνταγματική ισότητα των πολιτών και τις ευρωπαϊκές οδηγίες για την κοινωνική σύγκλιση, τις ίσες ευκαιρίες και την ποιότητα ζωής. Παρά τις σαφείς κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για ισοπολιτεία, το ελληνικό κράτος έχει επιλέξει συνειδητά να κρύβει το θέμα κάτω απ' το χαλί προωθώντας μια άνευ προηγουμένου αστικοποίηση και εγκατάλειψη των ορεινών. Δεν είναι φόβος, είναι βεβαιότητα ότι τις επόμενες δεκαετίες τα χωριά μας δεν θα έχουν πλέον κανέναν μόνιμο κάτοικο, όλα τα Ραδοβίζια.

2. Ανισότητα στην υποστήριξη του πολίτη από το κράτος. Ανυπαρξία επιλογών.

Άμεσα σχετικό θέμα με το προηγούμενο. Υπάρχει τεράστια διαφορά στην εξυπηρέτηση του πολίτη που μένει στα ορεινά με εκείνη που λαμβάνει ένας πολίτης στην πόλη. Βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες που είναι υποχρεωμένο το κράτος να παρέχει ή να φροντίσει να παρέχονται στον πολίτη, στα ορεινά είτε δεν παρέχονται καθόλου είτε παρέχονται υποτυπωδώς. Υγεία, παιδεία, ασφάλεια, εργασία, συγκοινωνία, μετακίνηση, τραπεζικές υπηρεσίες, δημόσιες υπηρεσίες, πολιτιστικές & εικαστικές υπηρεσίες, σίτιση, εμπόριο, ελεύθερη αγορά, υπηρεσίες επαγγελματιών, κοινωνική στήριξη, διάθεση αγαθών, κτλ.

3. Μακρινά σχολεία: η κύρια αιτία της εγκατάλειψης.

Ο σημαντικότερος ίσως παράγοντας της απόφασης μιας οικογένειας να εγκαταλείψει το χωριό και να μετακομίσει στην πόλη, είναι η δυνατότητα που θέλουν να έχουν τα παιδιά τους να έχουν ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης. Οι συνθήκες μετακίνησης των μαθητών για το σχολείο με λεωφορεία ή ΤΑΞΙ είναι ένα τεράστιο βάρος που σηκώνουν παιδιά και γονείς, αφήνοντάς τους ελάχιστο χρόνο για δραστηριότητες και υπερβολική κόπωση. Οι δραστηριότητες, καθώς και η κοινωνικοποίηση των παιδιών μέσα από αυτές, είναι απλά ανύπαρκτες ως επιλογές στους μαθητές των ορεινών χωριών μας. Ούτε ξένες γλώσσες δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν όπως η τεράστια πλειοψηφία των παιδιών στις πόλεις. Η απόφαση για να μετοικήσει μια οικογένεια στην πόλη, έρχεται συνήθως προς τις τελευταίες τάξεις του Λυκείου, όταν χρειάζεται καλύτερη προετοιμασία για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

4. Αδυναμία κάλυψης των αναγκών της νεολαίας και της σύγχρονης γυναίκας.

Η άμεση σύγκριση του επιπέδου ζωής και των επιλογών που έχουν ειδικά οι νέοι και οι σύγχρονες ανάγκες των γυναικών που ζουν στα χωριά μας με τις αντίστοιχες της πόλης, είναι καθοριστική στην απόφασή τους εάν θέλουν να ζήσουν στα ορεινά. Η ζωντάνια, η ενεργητικότητα και η ανεξαρτησία των νέων καταπιέζονται. Οι επιλογές τους είναι μονοδιάστατες. Η κοινωνική τους ανάπτυξη περιορίζεται. Οι γυναίκες δεν έχουν πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες καλλωπισμού και αισθητικής που υπάρχουν στην πόλη. Οι γάμοι στα χωριά μας δεν έχουν απλά μειωθεί, είναι πλέον ανύπαρκτοι. Άντρες αδυνατούν να βρουν συζύγους και εάν βρουν, το ενδεχόμενο να εγκαταλειφθούν είναι πολύ μεγάλο. Δεν έχει υπάρξει καμία κρατική πρωτοβουλία, έστω για να αναλύσει αυτό το κοινωνικό πρόβλημα.

5. Καταστροφικά φαραωνικά έργα ΑΠΕ: Φράγμα Αυλακίου 84MW, Αιολικό ΑΕΤΟΣ 42MW.

Είναι αδιανόητο για οποιονδήποτε λογικά σκεπτόμενο άνθρωπο να σχεδιάζονται τόσο καταστροφικά και απαράδεκτα έργα παντελούς έλλειψης σεβασμού στο περιβάλλον, στην ιστορία και στον άνθρωπο. Η Κοιλάδα του Αχελώου δεν πρέπει να γίνει λίμνη και δεν θα γίνει. Είμαστε κάθετα αντίθετοι στο νέο υπό έγκριση φράγμα Αυλακίου της ΤΕΡΝΑ. Αποτελεί αιτία ξεσηκωμού. Ομοίως και για το επίσης νέο υπό έγκριση αιολικό σταθμό ΑΕΤΟΣ στα Όρη Βάλτου με 10 γιγαντιαίες ανεμογεννήτριες ύψους 168 μέτρων από την επιφάνεια του εδάφους. Και μόνο οι αναγραφόμενες, από τις ίδιες τις εταιρίες, περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις φτάνουν να απορριφθούν και τα δύο έργα. Γνωρίζουμε ότι τέτοια έργα στηρίζονται ξεκάθαρα σε πολιτική απόφαση για να προχωρήσουν ή όχι. Στη συγκεκριμένη περίπτωση απαιτούμε να απορριφθούν άμεσα.

6. Έλλειψη υποδομών. Δρόμοι, αρτηρίες, ίντερνετ, τηλεφωνία, διαλυμένα δίκτυα.

Τα χωριά μας έχουν μείνει στη δεκαετία του 1960. Έκτοτε μηδέν. Οι υποδομές στην περιοχή θυμίζουν τριτοκοσμικές χώρες και αποτελούν ντροπή για ένα κράτος που θέλει να δηλώνει ότι είναι σύγχρονο. Όλα τα σχέδια και οι προγραμματισμοί για τα ορεινά είχαν πάντοτε ως βάση σύγκρισης το «πληθυσμιακό κριτήριο» (ή αλλιώς το ψηφοθηρικό κριτήριο) και δεν έμπαιναν ποτέ σε προτεραιότητα. Ακόμη και οι οδοί Άρτα-Τρίκαλα και Άρτα-Καρδίτσα είναι ντροπή να αποκαλούνται «εθνικές οδοί» όταν τμήματά τους είναι ακόμα χωμάτινα! Ολόκληρο το οδικό επαρχιακό δίκτυο των ορεινών χωριών μας θα έπρεπε να έχει επανασχεδιαστεί και αντικατασταθεί εδώ και δεκαετίες και όχι να υπάρχει αποκλειστικά και μόνο για να απορροφάει κονδύλια επισκευών και συντήρησης (για να το πούμε κομψά).

7. Έλλειψη υπηρεσιών. Υγεία, τράπεζες, ΚΕΠ, καταστήματα, εμπόριο, γεωπόνοι, κτλ.

Αντί να περιγράψουμε αυτό το θέμα, θα σας προτείναμε να σας φιλοξενήσουμε σε οποιοδήποτε χωριό στα Ραδοβίζια για μία βδομάδα και όλα τα έξοδά σας θα τα αναλάβουμε εμείς. Με την εξής προϋπόθεση: να μην χρησιμοποιήσετε το αυτοκίνητό σας και να αναλάβετε μόνοι σας, χωρίς τη βοήθεια των ντόπιων, οποιαδήποτε ανάγκη σας. Χωρίς περαιτέρω σχόλια.

8. Μηδενικές θέσεις εργασίας σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Η ανισότητα στις επιλογές εύρεσης εργασίας μεταξύ πολιτών στο χωριό και στην πόλη, μπορούν μόνο να συγκριθούν με την αντίθεση μαύρου – άσπρου. Στα χωριά μας, η προσφορά εργασίας είναι μηδέν. Από οποιαδήποτε πηγή εύρεσης εργασίας: εφημερίδα, αγγελία, γραφείο, προκήρυξη, αναζήτηση, γνωστός, ... Και αυτό δεν συμβαίνει μόνο φέτος ή μόνο αυτή τη δεκαετία. Είναι κατάσταση δεκαετιών! ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ. Αν προκύπτουν θέσεις, προέρχονται μόνο από το Δήμο: είτε οι γνωστές συμβάσεις λίγων μηνών, είτε για μία θέση μόνιμου προσωπικού κάθε 2-3 χρόνια. Η επιλογή της εργασίας στην πόλη είναι μονόδρομος εάν κάποιος δεν επιλέξει το μεροκάματο για δουλειές στον πρωτογενή τομέα.

9. Ανυπαρξία παραγωγικών δραστηριοτήτων πλην πρωτογενή τομέα. Μηδενικός τουρισμός.

Η φράση «ήρθε η ανάπτυξη» αποτελεί ανέκδοτο στα καφενεία στα Ραδοβίζια. Περισσότερο γέλιο πέφτει ειδικά όταν είναι «πράσινη» η ανάπτυξη. Εκτός από το σαρκασμό, υπάρχει όμως και το εξής ενδεικτικό. Στα Ραδοβίζια συνολικά, οι διαθέσιμες κλίνες σε καταλύματα πρέπει να είναι το πολύ έως 10 σε πλήθος. Σε έναν στρατηγικό σχεδιασμό για την Ήπειρο το 2015, έργο που το είχε αναλάβει ένα μελετητικό γραφείο στην Αθήνα (πού αλλού;), αφού έστειλε κλιμάκιο σε κάθε χωριό και ανέλυσε την κατάσταση, αποφάνθηκε ότι τα Ραδοβίζια έχουν προοπτική να αναπτυχθούν μόνο στον φυσιολατρικό και θρησκευτικό τουρισμό! Τόσο καλή ανάλυση έγινε! Και τότε, 7 χρόνια πριν, οι κλίνες τόσες ήταν, όσες και σήμερα. Η ζήτηση βέβαια είναι μικρότερη. Όσο για τον πρωτογενή τομέα κι αυτός σβήνει σιγά-σιγά. Χωρίς κεντρική καθοδήγηση, χωρίς υποστήριξη, χωρίς εκσυγχρονισμό αλλά με μια σταθερή απαξίωση της ποιότητας και των τιμών πώλησης των προϊόντων τους, οι αγρότες μας δεν θα επιζήσουν.

10. Δήμευση περιουσιών από Κτηματολόγιο και Δασικούς Χάρτες. Απαξίωση ιδιοκτησιών.

Νόμοι και ρυθμίσεις που έχουν οριζόντια εφαρμογή σε όλη την Ελλάδα, είναι βέβαιο ότι θα πλήξουν πιο πολύ τα ορεινά χωριά μας, σταθερά ξεχασμένα από το νομοθέτη. Είναι γνωστή, επαναλαμβανόμενη πολλές φορές, ιστορία. Στα Ραδοβίζια η γη εγκαταλείφθηκε. Χορτάριασαν τα χωράφια, έκλεισαν. Ποιος θα τα δηλώσει για να πληρώνει φόρο όταν τα 'χει παρατήσει κι έφυγε για την πόλη; Κι αν δεν τα δηλώσει, τότε ποιος είναι ο λόγος που το κράτος θέλει να τα κάνει «δημόσια περιουσία»; Δεν είναι φιλέτα στη Μύκονο. Λόγος είναι στις ρεματιές. Πριν 140 χρόνια, σχεδόν σε όλα τα Ραδοβίζια, αυτά τα κτήματα αγοράστηκαν κυριολεκτικά με ιδρώτα και αίμα από τους προ-παππούδες μας. Δικά τους τα είχαν για γενιές όσο ήταν οι Τούρκοι. Κι όταν ήρθε η απελευθέρωση το 1881, βρέθηκαν τσιφλικάδες να ζητάνε χρυσές λίρες για να τους τα δώσουν πίσω. Το βιός τους το ίδιο, το αγόρασαν ξανά. Πληρωμένο τον έχουμε τον τόπο. Τι τον θέλει ο Δασάρχης και το Δημόσιο; Ας ανέβει το Δημόσιο στο Τετράκωμο να δει το μνημείο με τα ονόματα 200 προγόνων (ναι, 200!) που «το 1884 εξαγόρασαν το χωριό μας». Γιατί βάζει το κράτος τον κοσμάκη να πληρώνει χιλιάδικα για τοπογραφικά και φωτορεαλισμούς; Πόσες φορές ακόμα θα τον πληρώσουν τα χωριά μας τον τόπο τους; Τον τόπο που το κράτος το ίδιο, με τις πολιτικές του, τους ανάγκασε να τον εγκαταλείψουν.

Παράρτημα 4: Προτάσεις της Ομοσπονδίας Ραδοβιζινών για την ανάκαμψη των ορεινών χωριών

1. Πρόγραμμα ύψους 15 δις ευρώ για έργα υποδομών στα Ραδοβίζια και στην ευρύτερη ορεινή περιοχή. Η Πτολεμαΐδα μαζί με τη Μεγαλόπολη ήδη εξασφάλισαν υπερ-τριπλάσια κονδύλια για ένα πρόβλημα πολύ μικρότερο. Συμπληρωματικά (αλλά ίσως και ολοκληρωτικά για την εξασφάλιση των 15 δις ευρώ), το Ταμείο Ανάκαμψης μπορεί κάλλιστα να χρησιμοποιηθεί με κύριο τον 3^ο Πυλώνα «Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή» στη βάση των «ίσων ευκαιριών για όλους» αλλά και από τον 1^ο και 4^ο Πυλώνα για χωροταξική μεταρρύθμιση, εκσυγχρονισμό, ανταγωνιστικότητα, κτλ.
2. Μηδενική φορολογία για μόνιμους κατοίκους όπως και για κάθε επαγγελματική έδρα στα Ραδοβίζια με υποχρέωση τη ντόπια διαμονή του ιδιοκτήτη και του εργατικού – υπαλληλικού δυναμικού.
3. Κατάργηση Πολεοδομίας για τα ορεινά, δημιουργία νέας Υπηρεσίας μόνο για Αρχιτεκτονική Ορεινών, κατάργηση Αδειών Δόμησης.
4. Κατάργηση όλων των φαραωνικών αντιαισθητικών αντιπεριβαλλοντικών πλάνων έργων ΑΠΕ. Απόρριψη του φράγματος ΥΗΕ Αυλακίου στον Αχελώο 84 MW και του Αιολικού σταθμού στον Αετό 42 MW στα Όρη Βάλτου.
5. Σχολεία σε κάθε χωριό, δημόσια φροντιστήρια, αθλητικές και άλλες δραστηριότητες.
6. Εστίαση στη νεολαία και στη σύγχρονη γυναίκα: Μελέτη, σχεδιασμός και υλοποίηση παρεμβάσεων αντιστροφής του κλίματος εγκατάλειψης ώστε να υπάρχει προσέλκυση και σύγχρονη διαβίωση.
7. Πέντε εκατομμύρια ευρώ ανά έτος για 10 έτη για τοπικά έργα υποδομών σε κάθε χωριό. Αναπλάσεις σε κάθε χωριό.
8. Νέες σύγχρονες εθνικές οδικές αρτηρίες υπερταχείας κυκλοφορίας Άρτα-Καρδίτσα και Άρτα-Τρίκαλα για μετακινήσεις Άρτα-Καρδίτσα σε 100 λεπτά, Άρτα-Τρίκαλα σε 100 λεπτά, Άρτα-Καλεντίνη σε 15 λεπτά, Άρτα-Πηγές σε 30 λεπτά, Άρτα-Μεσόπυργος σε 30 λεπτά.
9. Νέος οδικός άξονας Πίνδου από Εγνατία-Τζουμέρκα-Κοιλάδα Αχελώου-Άγραφα-Ορεινή Ναυπακτία-Αντίρριο και κάθετες διασυνδέσεις για όλες τις ενδιάμεσες πόλεις (Άρτα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, Αμφιλοχία, Καρπενήσι, Λαμία, Αγρίνιο).
10. Ανάδειξη της ποιότητας διατροφής ως Εθνική Υπόθεση, επιδότηση επί τρία (*3) των ορεινών τοπικών προϊόντων. Πλήρης επιστημονική υποστήριξη και έλεγχος. Καμπάνιες προώθησης.
11. Κινητή τραπεζική υπηρεσία ΑΤΜ διάρκειας τουλάχιστον 2 ωρών ανά 10 μέρες σε κάθε χωριό.
12. Αντικατάσταση-ανανέωση-συντήρηση υποδομών και δικτύων ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.
13. Δημιουργία τουλάχιστον 5 πάρκων – περιοχών για χώρους νεολαίας και πολιτισμού στα Ραδοβίζια για αθλητισμό, πολιτιστικά, δραστηριότητες.
14. Κατασκευή 5 «Δασικών Χωριών» στα Ραδοβίζια με δυναμικότητα 80 κλινών το καθένα.
15. Πανεπιστήμιο Αχελώου με Νοσοκομείο, Γεωπονική Σχολή και με τουλάχιστον άλλες 5 σχετικές Σχολές με εστίαση-επίκεντρο την έρευνα και τη μετεξέλιξη των φοιτητών σε ντόπιους επαγγελματίες. Σχεδιασμός και λειτουργία στη λογική all-inclusive (δηλαδή με μηδενικό κόστος διαβίωσης) ώστε να προσελκύει μόνιμο προσωπικό, αμειβόμενο με πολύ ελκυστικές αποδοχές και με επιδοτούμενους φοιτητές ώστε να το κατατάσσει στις πρώτες επιλογές των υποψηφίων.
16. Κατάργηση του πληθυσμιακού κριτηρίου για τη χρηματοδότηση των ορεινών Δήμων.
17. Δωρεάν ίντερνετ τουλάχιστον 200 Mbps σε κάθε σπίτι.
18. Εκσυγχρονισμός γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
19. Αναθεώρηση και ανασχεδιασμός της νομοθεσίας ειδικά για τις ιδιοκτησίες και τα δασικά στα ορεινά.
20. Ειδικά μέτρα περιορισμού των ζημιών από αγριογούρουνα και περιορισμός του πληθυσμού τους.

Παράρτημα 5: Προτεινόμενο πλαίσιο προγραμματισμού της ημερίδας

Πλάνο προετοιμασίας της ημερίδας:

- 22 Μαΐου 2022: Ενημέρωση φορέων με το παρόν έγγραφο για τη συμμετοχή τους σε αυτόν το δημόσιο διάλογο.
- 23 Μαΐου 2022: Δημοσίευση στον τύπο αυτής της πρωτοβουλίας της Ομοσπονδίας Ραδοβιζινών και του παρόντος εγγράφου. Ανάρτηση ανακοίνωσης – καλέσματος και στη σελίδα της Ομοσπονδίας στο facebook (<https://www.facebook.com/radovizinoi/>).
- Έως 15 Ιουνίου 2022: Αποστολή προς την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών των γραπτών απαντήσεων εκ μέρους των κομμάτων και των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- 16 Ιουνίου 2022: Ανάλυση των γραπτών απαντήσεων από την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών και επικύρωση των συμμετεχόντων φορέων.
- Έως τις 20 Ιουνίου 2022: Συμφωνία μεταξύ όλων των συμμετεχόντων για το πλαίσιο διεξαγωγής της ημερίδας, τεχνικές λεπτομέρειες, ονόματα εκπροσώπων, καθορισμός της διάρκειας τοποθετήσεων – δευτερολογιών, συνολική διάρκεια της ημερίδας, κτλ. Οι λεπτομέρειες και οι ιδιαιτερότητες θα καθοριστούν από κοινού με ευθύνη και εποπτεία της Ομοσπονδίας έτσι ώστε να καλύπτουν όλες τις πλευρές.
- 20 Ιουνίου 2022: Δημόσια ανακοίνωση της Ομοσπονδίας και πρόσκληση συμμετοχής κοινού.
- 26 Ιουνίου 2022: Ημερίδα για τη διεξαγωγή της δημόσιας συζήτησης.

Προτεινόμενη διαδικασία διεξαγωγής της ημερίδας (αντικείμενο συμφωνίας έως 20/6/2022):

- Τραπέζι συζήτησης με έναν δημοσιογράφο για συντονιστή.
- Μία θέση στη συζήτηση για κάθε έναν φορέα, από τους εξής φορείς: έξι (6) κόμματα του Κοινοβουλίου, τρεις (3) Βουλευτές του νομού Άρτας, Περιφέρεια Ηπείρου, Αντιπεριφέρεια Άρτας, Δήμος Γ. Καραϊσκάκη, Δήμος Ν. Σκουφά, Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων, Ομοσπονδία Ραδοβιζινών Άρτας.
- ΠΡΩΙ – Πρώτο Μέρος της συζήτησης: Περιγραφή των προβλημάτων και προτάσεις από τους τοπικούς φορείς. Στη συζήτηση θα συμμετέχουν όλοι οι φορείς εκτός από τους εκπρόσωπους των έξι κομμάτων. Οι τρεις Βουλευτές Άρτας θα συμμετέχουν σε αυτό το πρώτο μέρος μαζί με τους εκπροσώπους των τριών Δήμων και την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών. Αναμενόμενη διάρκεια 2 ώρες.
- ΜΕΣΗΜΕΡΙ – Διάλειμμα 45 λεπτών.
- ΑΠΟΓΕΥΜΑ – Δεύτερο Μέρος της συζήτησης: Τοποθέτηση εκπροσώπων των κομμάτων για κάθε ένα από τα προς επίλυση θέματα. Συμμετοχή στη συζήτηση των εκπροσώπων των έξι κομμάτων, της Περιφέρειας Ηπείρου και της Ομοσπονδίας Ραδοβιζινών. Αναμενόμενη διάρκεια 4 ώρες.
- Οι τοποθετήσεις ανά θέμα θα έχουν και δευτερολογίες εάν κριθεί αναγκαίο.
- Οι φορείς που δεν θα συμμετέχουν στο τραπέζι στο Δεύτερο Μέρος, θα μπορούν να ζητούν να παρέμβουν μία φορά για κάθε ένα προς επίλυση θέμα συζήτησης.
- Οι παριστάμενοι πολίτες θα μπορούν να υποβάλλουν γραπτά ερωτήματα για το Δεύτερο Μέρος της Ημερίδας τα οποία θα συλλέγονται και θα ομαδοποιούνται από την Ομοσπονδία Ραδοβιζινών. Θα προκρίνονται μόνο τα ερωτήματα τα οποία θα είναι σχετικά με τα θέματα συζήτησης. Αυτά θα προωθούνται στο συντονιστή της συζήτησης ο οποίος, με βάση τη δική του κρίση, θα τα θέτει στο διάλογο.
- Λήξη ημερίδας το απόγευμα.